

Práce se pohybuje na poli srovnání Wittgensteina s Husserlem a Heideggerem (obecněji: analytické a kontinentální filosofie), má však spíše systematický charakter, a zabývá se otázkou vztahu mezi jazykem, intersubjektivitou a individualitou. Husserl a Wittgenstein ukazují, že naše zkušenost světa (svět, jak ho známe), je vždy naší zkušeností světa („světem pro nás“), že tato zkušenost je bytostně intersubjektivní, a intersubjektivita je bytostně jazyková. Podoba zkušenosti světa není arbitrární, nelze ji však „realisticky“ oprít o „objektivní“ svět, nanejvýš zduvodnit „zevnitř“, pragmaticky. Primárne pragmatický charakter naší zkušenosti umožňuje její rozrušení (plausibilní formu relativismu), a naopak činí problematickými pokusy klást její smysl mimo ni (absolutní teleologické určení dejin). Ukazuje se také, že Husserlova koncepce, jež klade ne-jazykový život vedomí „pred“ jazyk, a individuální subjektivitu „pred“ intersubjektivitu“, celí jistým problémem; respektive že touto cestou nelze postihnout fenomény myšlení (duševního života) a individuality, jak je běžne chápeme. Heidegger se s Wittgensteinem shoduje v tom, že spatruje v našem jazyce neprekročiteľnou hranici naší zkušenosti světa – jazyk je médiem, v němž je nám dán smysl světa, do nehož jsme se narodili, a v normatívnom smyslu nás presahuje. Poznáni sveta neuchopeného (neuchopiteľného) jazykem je nám dostupné jen neprímo, zevnitř jazyka, prostrednictvím mezních fenomény – selhání jeho expresivních schopností. Jazyk není teoretickým nástrojem popisu světa, nýbrž artikulací praktické orientace v něm; naše ucení se mu a poznávání světa není systematické, nýbrž má podobu „hermeneutického kruhu“. ...